

Erik Rosenberg
16. maj 1980

FESTSKRIFT

TILLÄGNAD

ERIK ROSENBERG

PÅ

50-ÅRSDAGEN

19¹⁷/₈ 52

UTGIVEN AV

SVENSKA NATURSKYDDSFÖRENINGEN

STOCKHOLM

REDAKTÖR
KAI CURRY-LINDAHL

TACK VARE FRIKOSTIGT TILLMÖTESGÄENDE
AV DIREKTÖR VICTOR HASSELBLAD HAR
DENNA SKRIFT KUNNAT FÖRSES MED 5
FÄRGPLANSCHER OCH OMSLAG I FÄRG

PRINTED IN SWEDEN

GÖTEBORG 1952
ELANDERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG

Textavsnitt från uppsatsen "Skansens fågelskog"
av Carl Fries s. 69-79 i denna festskrift, varav
s 74-75 berör Västmanland

lägger små bitar av maten vid den späda ungens näbb, tätt intill så att de berör näbbhuden, varefter ungen pickar dem i sig i all stillhet.

Det hela gick lyckligt. Ungarna, som i början var snövita, växte och förmörkades efter naturens ordning till stora svarta storkar. Alltsammans skedde här tätt inför människornas ögon. Och detta var en urskogsfågel, en forntidsfågel, den skyggaste av alla. Det stolta fågelpar som fostrade sina ungar på Skansen var kanske det enda av sin stam som byggde och bodde i vårt land i nådens år 1938. Alldeles säkert var detta första gången i Sverige det blev förunnat människor att få en sådan inblick i den svarta storkens hemliv.

Ungfågeln — fyra stycken — nådde alla full och kraftig utveckling. Här fanns ett tillfälle, som inte fick försummas, att ge dessa fyra svarta storkar friheten och därmed öka möjligheterna för artens svenska fortbestånd. Frågan var bara vilken årstid som borde väljas. Efter åtskilligt övervägande beslöt vi oss för den tidiga våren — eller rättare sagt senvintern. Vi tänkte oss nämligen att det kunde vara värdefullt för ungfågeln att grundligt orientera sig i Stockholmstrakten och småningom vänja sig vid ett fritt kringströvande liv före den långa flyttningsresan till södern.

De fyra ungdomarna ringmärktes och släpptes den 7 februari 1939. I ungefär fjorton dagars tid höll de till på Skansen; det var en fröjd för ögat att se deras flykt — säker och kraftfull redan från början. De första utflykterna var vådliga: snösmältningen med översilade ängsmarker lockade dem bland annat till Ladugårdsgården, som ju är omvärt av farliga elektriska trådar. Men allt gick väl. Snart utsträcktes färderna långt bortom storstadens råmärken, i nordlig riktning, in över Uppland. Detta kungjordes i radio för att folk skulle få klart för sig vad det var för märkliga jättestora fåglar som seglade av och an mellan Skansen och nordligare trakter. Det kom också snart rapporter från intresserade iakttagare, och därav fick vi veta att utflykterna gick ända till östra Västmanland och trakterna kring nedre Dalälven. Så mottog jag den 21/5 från folkskolläraren F. Sigmark i Ramnäs följande rader: »Här i Ramnäs finns för närvarande en svart stork som vi förmoda kommit från Skansen. Han kom hit för ungefär en vecka sedan, håller till om dagarna vid en bäck eller ett kärr. På kväl-

Den svarta storken vid sitt bo på Skansen. Foto. Nordiska Museet.

larna flyger han till vår skola där han sitter eller rättare står på en tallgren om nätterna. En halv mil härifrån (i trakten av Surahammar) finns det två svarta storkar till . . . »